

Huomioitavaa: Nämä talousarvioluvut ovat ulkoisia. Lopulliset luvut sisältävät myös sisäiset. Tässä vaiheessa sisäisiä eriä puuttuu niin paljon, että ta25-luvut eivät ole vertailukelpoisia edellisiin vuosiin, ja raamikin on ulkoinen.

Käyttötalousoosan sitovuus valtuustolle on palvelualuekohtaiset menot. Hallitus antoi nettomenojen vuoden 2025 raamiksi 3 030 000 euroa. Vertailtaessa vuoden 2024 ja 2025 lukuja tulee huomioida, että 1.1.2025 tapahtuvan organisaatiomuutoksen vuoksi palvelualueelta poistuu elinkeinopalvelut sisältäen yrityspalvelut ja työllisyyspalvelut.

Annetun raamin ennakoidaan ylittyvän tulojen osalta sen vuoksi, että

- tulo-odotukset ovat muuttuneet alaspäin hyvinvointialueelle vuokrattujen ara-kohteiden muuttuneen vuokranlaskutavan vuoksi
- vuoden alusta voimaan astuvan uuden rakentamislain vuoksi saatavien rakennusvalvontatuottojen ennakoidaan pienenevän koska osaa rakennuksista koskee rakentamisluvasta vapauttaminen
- pysyvien vastaavien tuotto-odotus (tonttien myyntivoitto) ei voi nykyisissä rakentamisen suhdannenäkymissä olla liian optimistinen

Tulo-odotuksena, vaikkakaan ei kovin merkityksellisenä, toteutetaan vielä yksi sopeutusohjelmaan liittyvä tavoite vuokrien korotus eli Kotorinteen ja Veteraanitalon asukkaiden vuokria korotetaan vuoden alusta noin 2 %.

Menojen osalta ylityksiä ennakoidaan tapahtuvan

- henkilöstöön liittyvien sijaisvarausten vuoksi
- Hämeenkyrönvälähankkeen jälkeen tapahtuvien kadunpitopäätösten aiheuttamat kunnossapidon lisämäärärahatarpeet (Valtakatu, Häijääntie, Ristamäentie, Ahrolantie, Kylmäojantie)
- sote-kiinteistöjen yhtiöittämisestä aiheutuvat kulut (ei vielä euroissa mukana)

Menosäästönä jätetään yksi eläköitymisen vuoksi vapautunut vakanssi täyttämättä toistaiseksi.

Elinympäristöpalvelut

Palvelujohtaja Ritva Asula-Myllynen
Lautakunnat elinympäristölautakunta ja lupajaosto

Elinympäristöpalvelut (ilman vesihuoltolaitosta)

euroa	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Menot	10 199 500	9 422 600	7 916 400		
Tulot	5 154 800	5 060 900	4 126 200		
Netto	-5 044 700	-4 361 700	-3 790 200		

Palvelualueen yhteiset tavoitteet

ELINYMPÄRISTÖPALVELUT JA VESIHUOLTOLAITOS

Strateginen päämäärä: Toimiva ympäristö elämiselle

Avaintavoite: Uudistamme maapolitiikka ja tarjoamme vaihtoehtoja monipuoliselle asunto-tuotannolle houkuttelevassa ja siistissä kuntaympäristössä

Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Vastuuhenkilö
Huolehdimme sopivasta asumisväljyydestä ja hyvästä luontoyhteydestä sekä täydennämme taajamarakennetta. (Strategiasta, edelleen tarpeellinen koska ylivuotisia)	Tavoitetaso: 1.uudistetaan maapoliittinen ohjelma 2.uudistetaan rakennusjärjestys 3. Lisäämme asunto- ja tonttitarjontaa asumiselle ja yrittämiselle. Mittarit: maapoliittinen ohjelma ja rakennusjärjestys hyväksytyt valtuustossa, valmistuneet kaavat	Kaavoituspäällikkö, toimistopäällikkö

Strateginen päämäärä: Toimiva ympäristö elämiselle

Avaintavoite: Kehitämme toimivaa ja turvallista liikkumisen ympäristöä

Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Vastuuhenkilö
---------	------------------------	---------------

Parannamme kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä ja olosuhteita. (Käpy- ohjelmasta)	Laaditaan 1. pyöräpysäköinnin suunnitelma (mittarina valmis suunnitelma) 2. haetaan Traficomilta rahoitusta pysäköinti-infran kehittämiseksi (mittarina hakemus).	Elinympäristöjohtaja ja yhdyskuntatekniikan päällikkö
--	---	---

Strateginen päämäärä: Kestävyys- ja talousvastuun tiedostava kunta

Avaintavoite: Ilmasto-ohjelman toteuttaminen vahvistaa Hämeenkyrön asemaa veto- ja pito-voimaisena Pirkanmaan vihreänä helmenä

Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Vastuuhenkilö
Ylläpidämme siistiä kuntaympäristöä ja tuemme luonnon monimuotoisuutta osana kunnan ekologista kestävyttä. (Strategiasta ja ilmasto-ohjelmasta)	Laaditaan kunnan viheraluesuunnitelma, mihin kootaan <ul style="list-style-type: none"> • sijainti- ja määrätiedot • hoitoluokitus • pölyttäjähönteisille jätettävät/muokattavat elinympäristöt ja kukkapellot • puskitumisen poisto • haitalliset vieraslajialueet (mittarina valmis suunnitelma)	Elinympäristöjohtaja ja yhdyskuntatekniikan päällikkö

Strateginen päämäärä: Kestävyys- ja talousvastuun tiedostava kunta

Avaintavoite: Kestävä talous ja fiksu kuntatyö

Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Vastuuhenkilö
Taloustilanteen tiedonvälitys läpi palvelualueen Laaditaan selvitys yksityisteyhteistyöstä	Kehitetään tiedotusta niin, että taloustilanne ja hankintaohjeet ovat jokaisen työntekijän tiedossa (mittari toteutetut tilaisuudet ja tiedotteet) Selvitys uudeksi ratkaisuksi	Toimistopäällikkö Yhdyskuntatekniikan päällikkö, maanrakennusmestari

Päivitetään vesihuoltolaitoksen yhtiöittämisselvitys	malliksi (mittari valmis selvitys) Selvitys päivitetty (mittari valmis selvitys)	Yhdyskuntatekniikan päällikkö
--	---	-------------------------------

Strateginen päämäärä: Kestävyys- ja talousvastuun tiedostava kunta

Avaintavoite: Hyvinvointityön tarpeiden tiivis seuranta hyvinvointialueen kanssa

Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Vastuuhenkilö
Perustetaan yhtiömuotoinen toimintamalli sote-pela -kiinteistöistä	Laaditaan taloudellinen, verotuksellinen ja juridinen selvitys vaihtoehdoista yhtiöittämisjärjestelyjen ja –vaatimusten osalta (mittarina valmis selvitys päätöksenteon tueksi).	Elinympäristöjohtaja ja tilapalvelupäällikkö

Strateginen päämäärä: Ilmastotavoitteiden vaiheittainen toteutus

Avaintavoite: Toteutetaan Maatalousareenalla kehitettyjä toimenpiteitä

Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Vastuuhenkilö
Lähiruoan laajempi hyödyntäminen koulujen ja varhaiskasvatustyksiköiden ruoanvalmistuksessa (Strategia/ilmastiohjelma/Maatalousareena)	<ul style="list-style-type: none"> Lisätään lähiruokapäivien määrää nykyisestä (mittarina päivien määrän lisäys nykyisestä) luodaan markkinaselvityksen pohjalta (valmistuu 24) lähiruuan hankintaan puitejärjestely 	Ateria- ja puhtauspalvelupäällikkö

Hallinto- ja toimistopalvelut

toimistopäällikkö Sari Hietala-Karlsson

euroa	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Menot	488 900	401 500	384 600	400 000	400 000
Tulot	21 300	6000	9000	9 000	9 000
Netto	- 467 600	-395 500	-375 600		

Hallinto- ja toimistopalvelut tuottaa:

- toimisto- ja asiantuntijapalvelut elinympäristöpalveluille ja vesihuoltolaitokselle
- elinympäristölautakunnan ja lupajaostoon sihteerin tehtävät, asioiden valmistelu ja toimeenpanon tuki
- elinympäristölautakunnan ja lupajaoston esittelijän tehtävät
- paikkatieto- ja palvelualueen digitaalisten palvelujen koordinointi
- asiakaspalvelu kuntalaisille
- asiointipisteen palvelut

Määrärahavarauksia ja muutostietoja

Määrärahat on varattu toimistosihteerien (3), asiointipisteen palvelusihteerin, toimistoapulaisen, toimistopäällikön ja elinympäristöjohtajan palkkaukseen sekä elinympäristölautakunnan ja lupajaoston kuluihin.

Vuonna 2025 hallinto- ja toimistopalveluiden kustannuksia ei enää jyvitetä muille vastuualueille.

Lisäksi keväällä 2024 aloitetaan uuden toimistosihteerin rekrytointi eläköitymisen vuoksi.

Määrärahavarauksia

• Asiointipisteen toimintatuotot	9 000 euroa
• Asuintonttimarkkinointi (Asta-messut, somemainonta)	10 000 euroa
• Ilmasto-ohjelma	10 000 euroa
• Osoitteiston laadunparannus Ryhti-hanketta varten työntekijän kulut 6kk sivukulujen	20 000 euroa

Tilapalvelut

tilapalvelupäällikkö Harri Jääskeläinen

euroa	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Menot	4 166 700	3 340 800	3 164 300	(ei vielä ennakoitavissa)	(ei vielä ennakoitavissa)
Tulot	4 298 400	4 431 400	3 810 700		
Netto	131 700	1 090 600	646 400		

Tilapalvelujen vastuualueelle kuuluvat kunnan rakennuskantaomaisuuden hallinta, rakennusten elinkaaren aikaisesta suunnittelusta, toteutuksesta, kunnossapidosta ja purkamisesta vastaaminen sekä kiinteistöjen piha-alueiden hoito. Tilapalvelut vastaa kunnan palvelurakennusten vuokraustoiminnasta sekä vuokratilojen hoidosta ja kunnossapidosta sopimusten mukaisessa laajuudessa.

Määrärahavaroja ja muutostietoja

- Varautuminen hallintotalon väistötiloihin 128 600 euroa

Ateria- ja puhtauspalvelut

ateria- ja puhtauspalvelupäällikkö Erja Tomminen

euroa	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Menot		3 340 800	3 140 700	3 140 700	3 140 700
Tulot	13 600	9 700	8 600	8 600	8 600
Netto	131 700	1 090 600	666 000	666 000	666 000

Ateriapalvelut tuottaa ravitsemussuositusten mukaista, laadukasta ja kustannustehokkaasti tuotettua ruokapalvelua kunnan muille yksiköille. Monitoimikeskus Sillan keskuskeittiö toimii valmistuskeittiönä ja muut keittiöt (Heinijärven koulu/pk, Sasin pk, Mahnalan Ympäristökoulu, Kyröskosken koulu, Yhteiskoulu/lukio) palvelukeittiöinä.

Puhtauspalvelut tuottaa kunnan palvelurakennusten puhtaanapitopalvelun, lukuun ottamatta Monitoimikeskus Sillan tiloja. Osa palvelusta tuotetaan kunnan omana työnä ja osa ostopalveluna. Kunnan omana työnä siivotaan Yhteiskoulu ja F. E. Sillanpään lukio, Kyröskosken koulu, Mahnalan Ympäristökoulu sekä Heinijärven ja Sasin päiväkodit. Ostopalvelukohteita ovat Heinijärven koulu, Mahnalan Ympäristökoulun vanha puoli, liikuntahalli Koskensyke sekä nuorisotalo. Lisäksi ostopalveluna puhtauspalveluita hankitaan muutamiin pieneenpiin siivouskohteisiin.

Ateria- ja puhtauspalveluissa eläköityy henkilöstöä vuoden 2025 kuluessa ja ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus tulee asettamaan haasteensa palveluntuotannolle. Tavoitteena on ylläpitää sisäisille asiakkaillemme hyvällä puhtaustasolla ylläpidetyt tilat työskennellä sekä tarjota laadukasta ravitsemissuositusten mukaista ateriapalvelua kustannustaso huomioiden. Vuosittaisia vakiintuneita lähiruokapäiviä sekä yhteistyötä paikallisten elintarviketuottajien kanssa on tarkoitus ylläpitää ja kehittää edelleen hyvin toimivaa yhteistyötä. Ruokahävikin vähentäminen sekä hyödyntäminen kulkee tärkeänä teemana ateriapalveluiden palvelualueella myös vuonna 2025. Sekä ateria- että puhtauspalveluissa kiinnitetään erityistä huomiota ympäristönäkökulmiin käyttämällä ympäristövastuullisia puhdistusaineita.

Yhdyskuntatekniikka

yhdyskuntatekniikan päällikkö Jari Luoma

euroa	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Menot	1 584 700	1 206 300	1 543 700	(ei vielä ennakointivissa)	(ei vielä ennakointivissa)
Tulot	426 600	212 800	202 850		
Netto	-1 158 100	-993 500	-1 340 900		

Yhdyskuntatekniikan vastuualue huolehtii kunnan rakennetusta ympäristöstä, sen suunnittelusta, kehittämisestä ja kunnossapidosta sekä infrahankkeiden toteuttamisesta. Vastuualue pitää kunnossa kaavakadut ja sopimuksiin perustuen yksityisteitä, edistää liikenneturvallisuutta, avustaa yksityisteitä määrärahojen puitteissa, ylläpitää kunnan varastoa ja konekeskusta, hoitaa puistot, leikkipaikat, katujen viheralueet, vesireitit ja venepaikat, matonpesupaikat ja torin. Elinympäristölautakunta päättää yksityistieavustukset. Vastuualue hoitaa myös ajoneuvojen siirtämisestä aiheutuvat tehtävät. Vastuualueeseen sisältyy myös metsät ja pellot.

Määrärahavarauksia

- Yksityistieavustukset (kunnossapito ja perusparannukset) 68 500 euroa
- Yksityisteiden kunnossapitokustannukset 335 000 euroa
- Kaavateiden kunnossapitokustannukset 375 000 euroa
- Metsänmyyntituotto-odotukset 100 000 euroa

Viranomaispalvelut

toimistopäällikkö Sari Hietala-Karlsson

euroa	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Menot	730 700	746 500	705 500	682 200	682 200
Tulot	134 000	158 300	83 000	83 000	83 000
Netto	-596 700	-588 200	-622 500	-599 200	-599 200

Viranomaispalveluiden vastuualueelle kuuluvat:

- maankäyttö
- ympäristönsuojelu
- rakennusvalvonta
- ympäristöterveydenhuolto

Maankäyttö tekee kunnan maanhankintaa ja -myyntiä, vastaa kunnan maa-aines- ja mitauspalveluista sekä suorittaa maa-aineslain mukaisia tehtäviä.

Ympäristönsuojelu vastaa erityislainsäädännön mukaisista viranomaistehtävistä ja ratkaisee, myöntää ja valvoo ympäristölupia sekä lievittää ja ennaltaehkäisee osaltaan kunnan ympäristöhaasteita. Kunnalla on sopimus Ympäristöterveys Pirtevan kanssa siitä, että se huolehtii kunnan alueella ympäristöterveyden viranomaisvalvonnasta, ohjauksesta ja neuvonnasta sekä eläinlääkintähuollosta, eläinsuojelusta ja eläintautien vastustamisesta.

Rakennusvalvonta vastaa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista viranomaistehtävistä, valvoo ja luvittaa rakentamista sekä huolehtii kuntakuvasta ja -ympäristöstä.

Määrärahavarauksia

- Lupapisteen kehitysmaksu 10 100 euroa
- Ympäristöterveydenhuollon maksuosuus (Pirteva) 329 315 euroa.

Kaavoitus

Kaavoituspäällikkö Leena Lahtinen

euroa	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Menot	239 400	242 100	243 200	243 200	243 000

Tulot	9 500	11 000	12 000	12 000	12 000
Netto	-229 900	-231 100	-231 200	-231 200	-213 200

Kuntastrategian mukaisesti *kaavoituksen* päämääränä on toimiva ympäristö elämiselle. Tavoitteena on houkutteleva ja viihtyisä kuntaympäristö, jossa huolehdimme sopivasta asumisväljyydestä ja hyvästä luontoyhteydestä, täydennämme taajamarakennetta ja mahdollistamme monipuolisen asuntorakenteen. Valmistuvat kaavat muodostavat kunnalle kasvupotentiaalia. Lisäksi päivitämme strategisen yleiskaavan ja valmistelemme päivitetyn maapoliittisen ohjelman. Kaavoitusohjelmassa on kuvattu vuoden 2024 etenevät kaavat. Lisäksi Agenda 2030 tavoitteiden ja Ilmasto-ohjelman mukaisesti edistämme vihreän energian tuotantoa tuulivoimaosayleiskavan muodossa.

KAAVOITUSOHJELMA 2025-2027

Kaavoituksen työohjelma ja tavoitteellinen aikataulu (2.9.2024)

YLEISKAAVAT (OYK)	v	u	o	d	e	n	2	0	2	5	2025 menot	2025 tulot	2026 menot	2026 tulot	2027 menot	2027 tulot	
1. Keskustan OYK																	
Selvitysten täydentäminen: Kaupallinen- ja liikenne- selvitys, Kytkeytyvät Virkistysalueet											12 000						
OAS /Kilpailutus																	
Luonnosvaihe													30 000				EH-DOTUS 30 000
2.Konikallion tuulivoimapuiston OYK																	
Ehdotusvaihe												6 000					
Hyväksyminen																	
3.Pentinmaa - Pinsiö OYK																	
Vireilletulo 2026 OAS													5 000				
Selvitykset 2026-27													10 000			10 000	

Valmistelu ja luonnos 27-28																				25 000		
Ehdotus- Valmis 2029																						
4. Strategisen yleiskaavan päivitys																						
Vireilletulo/OAS											15 000											
Rakennemallit/luonnos 2026													30 000									
Ehdotus 2026																						
Hyväksyminen																						
Sasi-Mahnala-Laitila-Metsäkulma OYK/Hyväksyty	V	A	L	I	T	U	S															
								H	A	O												

Vesihuoltolaitos

yhdyskuntatekniikan päällikkö Jari Luoma

euroa	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Menot	1 461 100	1 393 900	1 553 100		
Tulot	2 056 300	2 299 500	2 247 700		
Netto	-595 200	905 600	694 600		

Vesihuolto vastaa veden hankinnasta eli veden johtamisesta, käsittelystä ja toimittamisesta talousvetenä käytettäväksi sekä viemäroinnistä eli jäteveden, huleveden ja perustusten kuivatusveden poisjohtamista sopimusten mukaisesti.

Vesihuoltolaitoksella on kulutuspisteitä 3252 kpl, joista 45 on vesiyhtymiä, 3 viemäriyhtymää ja 1 vesi- ja viemäriyhtymä.

Kunnan jätevedenpuhdistamolla käsitellään myös Viljakkalan alueen jätevedet. Miharin vedenottamon omistavat Nokian kaupunki 60 % ja Hämeenkyrön kunta 40 %. Miharista pumputun lisäksi vettä ostetaan Kyröskosken Vesihuolto Oy:ltä ja Hämeenkyrön Vesi Oy:ltä jonka omistavat kunta ja Sastamalan kaupunki puoliksi. Yhdyskuntatekniikan päällikkö toimii 06/2024-06/2025 Hämeenkyrön Vesi Oy:n varatoimitusjohtajana.

Vesihuoltolaitos toteuttaa vesihuollon rakennushankkeet (investoinnit).

Määrärahavaroja 2025:

- Toimintatuotot on arvioitu hieman korkeammaksi kuin tilinpäätöksessä 2023, mutta hieman alhaisemmaksi kuin käyttösuunnitelmassa 2024. Mikäli Hanhijärveltä saadaan myydyksi tontteja niin se nostaisi liittymismaksutulojen muodossa toimintatuottoja huomattavasti nyt arvioidusta.
- Palveluiden ostot on arvioitu 7 % pienemmäksi kuin tilinpäätöksessä 2023.
- Tarvikkeille ja tavaroille on varattu 2% enemmän kuin tilinpäätöksessä 2023.
- Kaikki toimintakulut yhteensä on arvioitu 4 % pienemmäksi kuin tilinpäätöksessä 2023.

Valtuuston hyväksymään omistajapolitiikkaan sisältyy määräys, että vesihuoltolaitoksen peruspääoman korko hyväksytään vuosittain talousarvion yhteydessä. Vuodelle 2024 peruspääoman korko on 0,5 %. Vesilain mukaan vesihuoltolaitoksen on katettava menonsa maksutuloilla ja vuonna 2025 on ennakoitavissa maksujen tarkistus.